Enderrock | Èlia Gea | Actualitzat el 25/08/2022 a les 15:00

Vietnam Keed: «Ja no té sentit pensar que el que fem com a artistes és excepcional»

Parlem amb el raper del nou disc, 'Hanoiboi' i n'estrenem «Juva Freestyle» i «Palosanto»

Vietnam Keed | Arxiu

Acaba de debutar com a **Vietnam Keed**, però el raper Pau Candela és un artista prolífic i ja està a punt de publicar el segon treball: *Hanoiboi* (Montebello, 2022). Aquest primer llarga durada del músic veurà la llum demà mateix, però avui n'estrenem algunes pistes, "Juva Freestyle" i "Palosanto", i en parlem amb ell, per conèixer-ne i establir-ne les claus.

A principis d'abril vas publicar el primer EP, 'Samsara' (Montbello, 2022), i menys de cinc mesos després ja mostres el primer llarga durada: 'Hanoiboi'.
En realitat ja fa temps que faig música, però sota un altre nom. Ens és més fàcil fer música que tot el merder de publicar-la. Podem tenir tranquil·lament, entre jo i el meu equip, dues o tres-centes cançons que segurament no publicarem mai. De fet, quan vam treure *Samsara*, ja estàvem acabant el llarga durada. Demà traiem *Hanoiboi* i ja tinc dues *mixtapes* preparades amb sis temes cadascuna. Nosaltres treballem així, encara que no ens hi guanyem la vida [RIU].

Sou molt prolífics, doncs.

Sí. Hi ha qui planteja la música com que cal tenir molt respecte a l'ofici i que totes les cançons siguin supercompletes, transmetin moltes emocions i siguin molt espectaculars... Però, per a nosaltres, no és tan així. *Samsara*, en ser el primer EP, sí que intenta ser una mica més elaborat i conceptual, però la majoria de *mixtapes* i cançons que publiquem són bastant bàsiques i en un o dos mesos les tenim fetes, amb vídeos inclosos. Som prolífics i no ens compliquem gaire; no tenim necessitat de fer una cosa superprofunda: només volem fer música.

Planteges una manera d'entendre la música diferent, més com un llenguatge que com un art -en el sentit més 'snob' o elitista del terme-.
Els artistes moltes vegades es creuen molt especials i molt únics per fer música. Però avui dia, al segle XXI, hi ha *autotune* i programes per produir música amb què no cal saber absolutament res de solfeig. Això provoca que la música sigui, cada vegada més, un llenguatge més comú i popular. Sempre ho ha estat, però cada cop és més fàcil fer música. Tota la idea aquesta que com a artistes el que fem és molt excepcional, realment ja no té sentit. En el meu cas, són les meves vivències, i pot tenir el mèrit que tu, o que la gent li vulgui donar, però tampoc cal creure'ns que som persones especials per fer-ho.

Parlem del nou disc. Què és 'Hanoiboi'?
El meu nom artístic és **Vietnam Keed**, que vol dir 'nen vietnamita'. L'explicació oficial del sobrenom és que l'he triat perquè el Vietnam és un país que va guanyar una guerra als Estats Units, en el seu propi territori, morint més vietnamites que estatunidencs, i per a mi és una espècie de símbol de contracultura i contra l'imperialisme cultural d'Estats Units; encara que la meva música té una influència clara de Nord-Amèrica. La realitat, també, és que quan fumo em queden els ulls *axinats* i semblo vietnamita [RIU]. I *Hanoiboi* en realitat és dir **Vietnam Keed** d'una altra manera: els rapers fem molt això de tenir trenta mil noms, i em feia gràcia posar-li aquest al disc.

Avui estrenem "Juva Freestyle", un dels primers temes que publiques en català com a Vietnam Keed, juntament amb "Tan racordas", que va ser el primer avançament del treball.
Realment, abans de començar amb **Vietnam Keed** ja fèiem rap en català, i trap, en un moment en què no se'n feia tant. Quan vam començar amb Montebello sí que vam fer, expressament, algunes cançons en castellà amb la voluntat d'arribar a més gent, perquè el públic que teníem era molt minoritari. I ara, que em sento més a gust, i també m'entenc amb la discogràfica i l'equip de feina, em sento prou fort i tranquil per rapejar com ho feia fa tres anys, en català. Des de petit he escoltat molt de rap en català, tot i que no estic gaire orgullós de l'escena actual, em sembla que està una mica enrere.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=7ItH_AeZPB8
En quin sentit dius que no estàs orgullós del rap en català?
Crec que hi ha rapers en català prou bons i que fan cançons prou increïbles com perquè premiem gent només per l'idioma que utilitza. Entenc que el català és una llengua en desús i l'hem de defensar, però alhora penso que estem faltant el respecte als bons artistes catalans quan premiem algú pel simple fet de fer un tema en català, i no per fer una bona cançó. Veig que hi ha una escena de rap i música en català interessant i que m'agrada, i una altra que no i que fora d'utilitzar el català, no tenen una proposta artística més enllà, no tenen res diferencial. I em sap greu perquè sembla que a qui més cas se li fa és a tots aquests que no estan fent res de diferent i són com cantants d'*OT*, però en català. Però això, en realitat, existeix en totes les escenes. Al final, és el *mainstream* i l'*status quo*, però veient els bons rapers catalans, sap greu...

Quins són aquests rapers catalans que consideres referencials?
El Gordo del Puru, el **Sr Chen**... De petit també em molava molt la gent del **Sound Anthony Family**, amb **Onra** i **Zalone**, etc. També, la **Bad Gyal** i evidentment, la **P.A.W.N. Gang**, que ha fet més perquè els xavals parlem en català que qualsevol lingüista.

Tornem a "Juva Freestyle". De què tracta?
"Juva" vol dir "jovenet". Tinc un col·lega que es diu **Juva Wild** i nosaltres, abans de ser el col·lectiu que som ara amb **Vietnam Keed**, en teníem un altre que es deia **Juva Slang**. La idea és

catalanitzar el sobrenom típic dels rapers nord-americans amb el "young/yung": **Young Thug**, **Yung Lean**, etc. I "Juva Freestyle" és un tema en què parlo de les vivències passades amb els meus col·legues, quan érem més jovenets, i recordant una mica la *gang* del principi.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=m2T3_E_peFA
"Tan racordas" també posa la mirada enrere i, de fet, tot el disc, té cert punt nostàlgic.
Sí... No sé per què és. No volia fer un disc de *throwback*, però hi ha diverses barres i temes que són més aviat melancòlics i que parlen d'altres èpoques. Però tampoc soc tan *pureta*, en realitat, tinc 24 anys! [RIU].

'Homeboy' de fet, et situa bastant en aquesta escena que barreja rap, trap i pop-indie melancòlic. És un estil que potser s'ha fet en castellà, però que a Catalunya potser no s'ha fet gaire... Et sents una mica pioner en aquest sentit?
Pioner, no [RIU], però penso que al disc sí que hi ha sons especials, no perquè no els hagi fet ningú, sinó perquè la barreja d'influències és molt meva. Ningú s'inventa res, i tots tenim les nostres influències diferents. Pot ser que a algú li moli **Miley Cyrus** i **Slipknot** i d'aquesta barreja sortirà una cosa pròpia i única. I trobo que la barreja d'influències que tinc i que es veu en el disc -rapejar en català, però intentar fer-ho com ho fa **Young Thug**, i alhora afegir-hi guitarres-, és bastant genuïna, però no perquè sigui únic en fer-ho. Tampoc m'hauria agradat fer una cosa que ja hagués vist abans en el *mainstream* perquè no seria tan real amb mi mateix.

Amb qui n'has treballat la sonoritat?
Hi ha sis o set bases que són de **L-Street** (**Las Ninyas del Corro**), que és un col·lega de Granada que ara ha vingut a viure a Barcelona; d'altres són de **Nevoa**, amb qui faig música des de sempre, i ha fet molts beats i ha cantat en aquest disc i en l'anterior. I també hi ha una base de **Q. Garay**, que és amb qui acostumem a fer les gravacions i les mescles, i forma part del meu equip. El disc sorgeix de les bases que m'han anat enviant ells en els últims dos anys, i les he anat ajuntant, i d'unes quinze que van sortir, al final me n'he quedat amb dotze.

I com hi estan traduïdes totes aquestes influències que comentaves? Heu refet alguna cosa, o els has demanat alguna base concreta?
La veritat és que com tots són col·legues meus i ja ens coneixíem, ja m'havien anat enviant les bases que sabien que m'encaixaven: Young Thug Type Beats, Future Type Beats, etc. L'estil de bases que podrien utilitzar els rapers d'Atlanta m'enganxa bastant. Després jo he fet una selecció de les que més em quadraven.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=DzPnTKmArdo
Parlem de "Palosanto", de la qual avui estrenem el clip també. Al costat de "Sleepless", és potser de les cançons més tendres o romàntiques del disc.
Sí, som tous! És una cançó inspirada en el fet que cada vegada que em poso a gravar, encenc un *Palo santo (*palissandre), que és una mena d'encens. Hi ha gent qui l'utilitza per purificar energies i mogudes *new age*, però a mi m'agrada bastant l'olor i la sensació que dona. A partir d'aquesta idea, i la base que em va passar **Nevoa**, va sortir aquest tema que és *cute* i tendre, tot i que alhora també diu coses lletges i hi ha alguns versos de *beef* i tirar-li coses en cara a la gent...

El videoclip l'has editat tu?
Sí, el vaig acabar fa cosa d'un dia... [RIU]. És una recopilació de vídeos que tenia per l'ordinador, de concerts i altres. Els he editat com he pogut per fer aquesta mena de clip.

I el disc, com l'has gravat?
A casa, també. Tinc un estudi, que gestiona el Quim (**Q. Garay**), que és on vam gravar *Samsara*, però aquest *mixtape* era molt meu i molt propi. El vaig gravar i mesclar en una setmana. I no tenia temps ni ganes de portar-lo fora. La majoria de cançons del disc són *freestyles*. No és ben bé que estigués improvisant, però començava a gravar la cançó sense cap barra: i de barra en barra, anava gravant. No ho havia fet mai, i m'ha semblat molt guai.